

Pihateiden talviauraus

Kaupunkirakennelautakunta 02.10.2024 § 142

Kaupunkirakennelautakunta § 46 16.03.2016
Kaupunginhallitus § 172 11.04.2016
Kaupunginhallitus § 189 25.04.2016
Kaupunginvaltuusto § 46 16.05.2016
Kaupunginhallitus § 70 06.02.2017
Kaupunginhallitus § 446 04.09.2017
Kaupunginvaltuusto § 91 25.09.2017
VHO:n päätös 21.02.2020
Kaupunginhallitus § 385 31.08.2020
KHO:n päätös 14.10.2021
Kaupunginhallitus § 527 08.11.2021
Kaupunkirakennelautakunta §14 19.01.2022
Kaupunkirakennelautakunta §95 25.05.2022
Kaupunginhallitus §293 06.06.2022
Kaupunginvaltuusto §68 29.08.2022
Kaupunginvaltuusto §82 19.09.2022

Valmistelijat

kaupunkiympäristöjohtaja Nina Kujala, tiemestari Kari Pihlajamäki,
vt. infrapäällikkö Mikko Takkula

Yksityisteiden harmonisointia ja kunnossapitoa on käsitelty Kokkolan kaupungin toimielimissä useaan otteeseen vuodesta 2016 alkaen.

Kaupunginvaltuusto on viimeisimmässään päätöksessä 19.09.2022, §82 päättänyt, että yksityisteiden kesäkunnossapito lopetetaan kaikilla yksityisteillä myös kaupunginvaltuuston 25.09.2017, §91 päätöksessä ympärivuotiseen kunnossapitoon jätettyjen teiden osalta 30.04.2023. Hoitovastuu näiden osalta on siirtynyt yksityistiekunnille 01.05.2023, pois lukien talviauraus. (talviaurauksen piiriin on kuulunut myös pihatiet). 01.05.2023 alkaen on noudattu näillä yksityisteillä kaupunkirakennelautakunnan 19.01.2022, §14 tekemää päätöstä.

Oheismateriaali A Aikaisempi päätöksenteko on
oheismateriaalina

Pihateiden talviauraus määritellään kaupunkirakennelautakunnan 19.01.2022, §14 päätöksen mukaisesti ja niille sovelletaan samoja ehtoja kuin muuhunkin talviauraukseen.

'Talviaurauksen osalta pihatien tulee olla autolla ajokelpoinen, pysyvän asutuksen pääsytie ja sijaita Kokkolan kaupungin alueella, asemakaava-alueen ulkopuolella, kuten yksityistiet.

Pysyvän asutuksen käyttämä pihatieosan pituus tulee olla vähintään 70m. Pituus mitataan kunnossapidettävän tai ennestään avustettavan tien reunasta vakituisesti asutun kiinteistön pihapiirin alkamiskohtaan saakka.

Pihapiirin laajuudelle ei ole Suomen lainsäädännössä metrimääräistä määritelmää. Yleinen pääsääntö on, että pihapiiriin kuuluu asunnon välitön ympäristö ja alueella sijaitsevat piharakennukset. Usein pihapiiri rajataan muusta ympäristöstä aidalla tai muulla vastaavalla tavalla. Selkeyden vuoksi on kuitenkin syytä määrätä pihatien mittaamiselle tässä yhteydessä perusteet. Pihatie päättyy asunnosta 20m etäisyydelle tulosuunnasta tai mikäli piharakennuksia on asunnosta mitattuna etäämmällä, niin pihatie päättyy tulosuunnasta mitattuna piharakennuksen lähimpään seinään.

Mikäli kiinteistö jää asumattomaksi tai se ei enää ole vakituisessa asumiskäytössä, tulee siitä ilmoittaa välittömästi kaupungin tiemestarille. Kaupungilla on oikeus periä aurauksesta syntyneet aiheuttamat kustannukset takaisin.'

Kokkolan kaupungin alueella mukaan lukien Kälviä, Ullava ja Lohtaja sijaitsee noin 850 kpl pihatietä. Pihateiden talviauraus kustantaa vuositasolla noin 100 000 – 150 000€.

Kaupungilla ei ole lakisääteistä velvoitetta näiden pihateiden hoitamiseen. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksessään 21.2.2020 (20/0004/1) tarkemmin ilmenevällä tavalla todennut (oheismateriaali A), että vastuu yksityisten teiden ylläpidosta ja avustusten myöntäminen yksityisten teiden ylläpitoon ovat kunnan vapaaehtoisia tehtäviä, jotka Kokkola itsehallintonsa perusteella on päättänyt ottaa hoitaakseen. Kaupunki voi itsehallintonsa puitteissa päättää yksityisten teiden ylläpitoa koskevista periaatteista. Pihatiet on esitetty liitteessä A.

Liite A Pihatiet

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. liitteessä A esitettyjen pihateiden auraus lopetetaan kaupungin toimesta 30.04.2025
2. hoitovastuu siirtyy yksityistiekunnille tai pihatiealueen omistajalle / haltijalle 01.05.2025 alkaen

Käsittely

Jäsen Brandt esitti että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi koska, ”*pitäisi tehdä sosiaalisten vaikutusten arviointi ja tarkastettaisiin liitteenä olevan kartan paikkansa pitävyys*”. Jäsenet Mäkelä, Hjelm ja Jussila kannattivat Brandtin esitystä.

Koska oli tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta uuteen valmisteluun puheenjohtaja esitti, että asiassa suoritetaan äänestys.

Äänestys Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen (JAA) sai 3 ääntä ja Brandtin palautusesitys (EI) sai 6 ääntä yksi poissa.

Liite B Äänestyslista

Päätös Kaupunkirakennelautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Kaupunkirakennelautakunta 30.10.2024 § 155
961/10.03.01.01/2021

Pihateiden talviaurauksen lopettaminen on osa Kokkolan kaupungin talousohjelmaa vuosille 2024 – 2026. Kaupunginvaltuusto käsitteli 13.11.2023 § 118 vuoden 2024 talousarviota, jonka yhteydessä päätti, että toiminnan tehostamista jatketaan uuden talousohjelman puitteissa ja muilla toimilla, jotta varmistetaan tulevien vuosien taloudelliset edellytykset ja tasapaino. Kaupunginhallitus käynnisti talousohjelman 19.02.2024, §75.

Liitteenä olevassa kartassa esitetyt pihatiet on luokiteltu värein siten, että kiinteistön omistajan/haltijan aurausvastuulla olevat pihatiet on merkitty punaisella ja ne pihatiet, jotka on jo otettu tiekunnan hoitoon, on merkitty sinisellä. Pihatiet on esitetty liitteessä A.

Liite A Pihatiet

Sosiaalisten vaikutusten arviointi on oheismateriaalina A. Kokouksen aikana esitellään paikkatietotarkasteluaineisto myös Trimble Locus Cloud -järjestelmästä.

Oheismateriaali A Sosiaalisten vaikutusten arviointi

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää, että

1. liitteessä A esitettyjen pihateiden auraus lopetetaan kaupungin toimesta 30.04.2025
2. hoitovastuu siirtyy yksityistiekunnille tai pihatiealueen omistajalle / haltijalle 01.05.2025 alkaen

Muutosesitys Jäsen Reetta Hjelm esitti muutosesityksen:

1. Esitän, että Kokkolan haja-asutusalueilla yli 75-vuotiaiden ns. pihateiden omistajien kohdalla ja Soiten tai vastaavan yksityisen yrityksen pyytäessä vammaispalvelun, sosiaalipalvelun ja kotihoidon osoittamille asukkaille tieaurausta huolehditaan siitä kaupungin toimesta (edellyttää neuvonpitoa Soiten tai yksityisen yrityksen kanssa). Soiten työntekijöiltä ei voi vaatia selvitystä eri asiakkaiden kohdalla, mitkä tahot huolehtivat missäkin paikassa aurauksesta.

- 2.1. Talviaurausta jatketaan yli 150 metriä pitkien pihateiden osalta.
- 2.2. Pituudeltaan alle 150 metriä olevien pihateiden auraus lopetetaan kaupungin toimesta 30.4.2025.
- 2.3. Hoitovastuu pituudeltaan alle 150 metriä pitkiä olevien pihateiden osalta siirtyy yksityistiekunnille tai piha-alueen omistajalle/ haltijalle 1.5.2025 alkaen.

Päätös Kaupunkirakennelautakunta hyväksyi yksimielisesti jäsen Reetta Hjelmin muutosesityksen.

Eriävä mielipide Kaupunkiympäristöjohtaja Nina Kujala jätti eriävän mielipiteen:

Perustelut

Hallintolain 2 luvussa säädetään hyvän hallinnon perusteista. Niihin kuuluvat muun muassa hallinnon oikeusperiaatteet, jotka ohjaavat viranomaisen päätösharkintaa ja muuta asian käsittelyä. Yksi hallinnon oikeusperiaatteista on yhdenvertaisuus, joka velvoittaa mm. kuntalaisten tasapuoliseen kohteluun. Perustuslain yhdenvertaisuusperiaate tarkoittaa sitä, että voimassa olevia lakeja on sovellettava yhdenvertaisesti. Mikäli ihmisryhmiä kohdellaan lainsäädännössä eri tavoin, sille täytyy olla peruste.

Kaupunkirakennelautakunnan 31.10.2024, §155 päätöksen perusteella yli 75 -vuotiaat asetetaan eriarvoiseen asemaan asuinpaikan perusteella. Pihateiden aurausta toteutetaan päätöksen mukaisesti taajama-alueiden ulkopuolella / haja-asutusalueilla (pätöksen tarkastelualue) sijaitsevilla pihateillä, mikäli pihatien varsilla olevissa talouksissa asuu yli 75 -vuotiaita. Tarkastelualueen ulkopuolella aurausta ei edelleenkään suoriteta. Talviaurausta myös jatketaan yli 150 metriä pitkien pihateiden osalta entisen 70 metrin sijaan.

Pihateiden auraaminen ei ole kaupungin lakisääteistä toimintaa ja Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä (8.6.2022 § 84) lopetti Lumiseteli-palvelun 1.10.2022 alkaen.

Yksityisten pihateiden aurauksen (yksityisteiden harmonisointi) tarkoituksena on ollut luopua kunnan vapaaehtoisista tehtävistä, jotka kaupunki on itsehallintonsa perustella päättänyt ottaa hoitaakseen. Kaupunki voi itsehallintonsa puitteissa päättää teiden ylläpitoa koskevista periaatteista. Aikaisempien linjausten perusteella kaupunki tukee tarvittaessa tienpitoa tasapuolisesti myönnettävillä avustuksilla erikseen päätettävien periaatteiden mukaisesti. Tällä tavalla pystytään takaamaan kuntalaisten tasapuolinen kohtelu.